

DVT, posttrombotisk syndrom og kompressionsstrømper

Til patienter og pårørende

Fakta

- Du har fået besked om, at du på et tidspunkt har haft en blodprop i de dybe vener i benet. Det kaldes også årebetændelse i de dybe vener (DVT).
- Når der opstår en blodprop i benet ødelægges veneklapperne og med tiden, kan du udvikle posttrombotisk syndrom .
- Posttrombotisk syndrom kan ikke helbredes, men symptomer kan lindres ved brug af kompressionsstrømpe, som også kan forebygge, at der opstår skinnebessår.

Hvad er posttrombotisk syndrom?

Efter en blodprop i de dybe vener, hvor veneklapperne er ødelagt, kan du udvikle posttrombotisk syndrom. Dette sker for ca. halvdelen af dem, som får en blodprop i de dybe vener (DVT). Tilstanden udvikles hyppigst 1-2 år efter DVT, men kan også forekomme senere.

Når klapperne ikke fungerer ordentligt, har blodet sværere ved at løbe tilbage til hjertet. Der kommer ophobning af blod i benet. Det får benet til at hæve, og det føles tungt og spændt. Efter nogen tid kan der opstå forandringer af huden med eksem, brunfarvning og til sidst måske sår. 5-10 % af personer med DVT udvikler sår.

Posttrombotisk syndrom forekommer efter DVT i læg, lår og/eller bækken. Det er ikke altid, man selv er klar over, at man har haft en blodprop i benet.

Hvorfor får man posttrombotisk syndrom?

Venerne er de blodårer, som fører blodet tilbage til hjertet. Venerne har klapper, som hjælper blodet til at løbe tilbage til hjertet.

Hvis der kommer en blodprop, vil benet hæve op og blive spændt. Læggen bliver øm og nogen gange rød. Dette kan ligne betændelse. Derfor betegnes det nogle gange som årebetændelse, selvom der ikke er infektion eller bakterier.

Mange ting kan føre til DVT, for eksempel:

- Langvarigt sengeleje i forbindelse med sygdom eller operation
- Lange flyrejser
- Graviditet
- P-piller
- Høj BMI
- Cancer
- Arvelige fejl i koagulationssystemet.

Efter nogle uger til måneder opløses de fleste blodpropper. Desværre er klapperne ofte blevet beskadiget, og blodet har sværere ved at løbe tilbage til hjertet. Dette medfører hævelse og siden

DVT, posttrombotisk syndrom og kompressionsstrømper

hudforandringer.

Symptomer på posttrombotisk syndrom

- Hævet ben
- Eksem
- Brunfarvning
- Sår

Hvordan stilles diagnosen?

På baggrund af din sygehistorie, hvordan benet ser ud og en ultralydsskanning af benet.

Behandling

Hensigten med behandlingen med strømpe er at forhindre eller mindske:

- at der ophobes væske i foden/læggen.
- at der dannes sår.
- sikre bedst mulig blodcirkulation i benet.

Der er flere ting, du selv kan sørge for:

- Brug af kompressionsstrømpe under og efter DVT kan forebygge posttrombotisk syndrom.
- Grundig pleje af huden er vigtig for at forebygge sår.
- Daglig aktivitet og motion bidrager til blodcirkulationen og kan dæmpe væskeophobning.
- Elevation af sengens fodende.

Kompressionsstrømpe

- Er en knælang gradueret elastisk strømpe med et tryk ved anklen på 30-40 mmHg (enten klasse 2 eller klasse 3).
- Skal anvendes fra du står op til du går i seng i mindst 2 år efter DVT og livslangt ved posttrombotisk syndrom.
- Strømpen skal vaskes dagligt ved skånevask eller håndvask og skal lufttørre. Dette for at bevare elasticitet.
- Du skal have nye strømper, når de er slidt og mindst en gang om året.
- Strømpen kan ikke tåle creme eller lotion, hvorfor dette smøres på ved sengetid.

Kompressionsstrømpe som varigt hjælpemiddel

Hvis du har udviklet et posttrombotisk syndrom og varigt skal bruge kompressionsstrømper som hjælpemiddel til behandlingen, kan du søge kommunen om tilskud til strømpe.

Dette gøres ved at du selv søger om strømperne på kommunens hjemmeside under kroppsborne hjælpemidler. Efter sagsbehandlingen sendes bevillingen til dig.

Ved afslag på din ansøgning må du selv betale for strømpen.

Bliver strømpen bevilliget, er fremgangsmåden forskelligt fra kommune til kommune, idet der kan være forskellige samarbejdspartnere med hensyn til levering af strømper. Det kan være sygeplejeklinikker, bandagister eller apoteker. Du får besked om, hvor du skal henvende dig.

Ved afslag, hvor du selv må betale strømpen, kan du henvende dig til f.eks. sygeplejeklinik, bandagist eller apoteket og få råd og vejledning om, hvor og hvordan du bestiller strømpen.

Der skal i samarbejde med en strømpekyndig person tages mål til strømpen (skal gøres på det tidspunkt på dagen, hvor benet er mindst hævet), og herefter findes den bedst egnede strømpe.

DVT, posttrombotisk syndrom og kompressionsstrømper

At gå med en kompressionsstrømpe kræver tilvænning, og derfor er der brug for tålmodighed og udholdenhed i minimum 2 uger. Fungerer det ikke, må man prøve med en anden strømpe. Vigtigst er, at du finder en strømpe, der fungerer, således at du også får den brugt hver dag.

Kommunen indgår aftale med et strømpefirma om levering af kompressionsstrømper. Ønsker du at bruge en strømpe fra et andet firma, har du mulighed for selv at skaffe denne strømpe og så få kommunen til at betale. Er strømpen dyrere end den kommunale strømpe, skal du selv betale merprisen.

Kompressionsstrømper slides og mister deres funktion og skal derfor udskiftes. Den enkelte kompressionsstrømpe har en holdbarhed på 1/2 år og derfor bevilliges ofte 2 strømper om året. Men ved et stort slid kan der være behov for flere sæt om året.

Spørg, hvis du er i tvivl

Kontakt Veneklinikken.

Telefon: 7918 4980

Med venlig hilsen

Veneklinikken Brørup